

FONDS HARZÉ

Onderwijs ondersteunen bij de ontwikkeling van projecten voor innovatieve recyclagetechnieken met inachtneming van het MVO-gedachtegoed en met focus op duurzaamheid en circulaire economie

Draaiboek en Beoordelingssysteem

Cyclus 2023 - 2024

1. VOORWOORD

In 2017 hebben we het familiebedrijf Oude metalen Harzé, dat we steeds met hart en ziel hebben geleid, om verschillende redenen verkocht. Vermits de recyclagegenen zich niet laten temmen en we ervan overtuigd zijn dat veel goede ideeën van jongeren komen, hebben we besloten deze beide zaken te combineren in het “ FONDS HARZÉ ”.

Het Fonds Harzé zal het onderwijs ondersteunen bij de ontwikkeling en realisatie van projecten voor “innovatieve recyclagetechnieken” door jaarlijks een stimulerende geldprijs uit te reiken aan de geselecteerde winnende projecten. Deze projecten kunnen vanuit elke vorm van erkend 15+ en 18+ onderwijs in Vlaanderen worden ingediend, omdat we van mening zijn dat in elke vorm van onderwijs de mogelijkheid bestaat om baanbrekende ideeën naar voren te brengen en we een zo breed mogelijk platform willen creëren voor studenten.

Dank zij onze jarenlange ervaring in de recyclage, het enthousiasme van onze contacten binnen en buiten de sector en de steun van Louis Verbruggen die ons steeds met raad en daad heeft bijgestaan, konden we het “FONDS HARZÉ ” boven de doopvont houden.

Alle betrokkenen, wijzelf maar ook de bestuursleden van het Fonds Harzé en de leden van de jury zetten zich belangeloos in vanuit de overtuiging dat jongeren met goede ideeën soms net dat extra zetje nodig hebben om grootse dingen te realiseren. Dat extra zetje zal bestaan uit een jaarlijkse financiële ondersteuning van in totaal 5.000 €, te verdelen over de finaal geselecteerde projecten.

Door voldoende publiciteit binnen het ondernemerslandschap te voorzien voor de winnende en/of veelbelovende projecten verwachten we dat de bedrijfswereld hier mee zal op inspelen en zich zal inzetten om ideeën en projecten verder te ontwikkelen in samenwerking met de betrokken schoolgemeenschappen en studenten.

Sus Harzé - Hilde Hanselaer

Oprichters “FONDS HARZÉ”

2. WAAROM DOEN WE DIT?

Goede, innovatieve en wereldverbeterende ideeën zitten overal.

We zijn er echter van overtuigd dat vooral in de schoot van het onderwijs mogelijk baanbrekende innovatieve ideeën sluimeren en kunnen uitgewerkt worden, dus willen we ons daarop focussen.

Een jaarlijkse “Prijs Fonds Harzé” (PFH) wordt ingesteld ter aanmoediging van studenten van wie het wetenschappelijke werk en zijn concrete realisatie positief bijdragen tot een verlaging van de klimaatverstoring op onze planeet. Er is een focus op het principe “Reduce – Reuse – Recycle” en extra aandacht voor de impact van het idee, de machine of van het project op mens, milieu en maatschappij.

3. HOE GAAN WE DIT DOEN? - KORTE SAMENVATTING

De projectoproep van Het Fonds Harzé, binnen de schoot van de Koning Boudewijnstichting, (KBS), staat open voor deelname door studenten (individueel of in groep) uit alle types van onderwijs in onderwijsinstellingen erkend door de Vlaamse Gemeenschap.

Voor deze specifieke projectoproep gaat het zowel om 15+ als 18+ onderwijs binnen de Vlaamse Gemeenschap, van het beroepsonderwijs tot de universiteiten.

De projectoproep zullen we om evenwichtige beoordelingsredenen verder indelen in twee beoordelingscategorieën, namelijk projectcategorie 15+ onderwijs en projectcategorie 18+ onderwijs.

Studenten kunnen alleen via de officiële procedures en kanalen van hun schoolgemeenschap en onder begeleiding en met akkoord van een promotor en/of coördinerende verantwoordelijke een project indienen dat **minimum op één of een combinatie van meerdere van de drie onderstaande projectthema's betrekking moet hebben** om in aanmerking te kunnen komen voor deelname aan de Prijs Fonds Harzé.

Projectthema's - Zie verder Bijlage 1 voor hoofd- en subthema's ter inspiratie

- **1. Circulaire economie**
- **2. Innovatief project**
- **3. Recyclage als focus**

Randvoorwaarden

- **1. Aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Agenda 2030 VN (17 SDG's)**
- **2. Praktische realiseerbaarheid en timing**
- **3. Financiële draag- en haalbaarheid**
- **4. Correct taalgebruik**

De Prijs Fonds Harzé (PFH) verloopt in de volgende fasen (voor details zie verder punt 6).
Rood geeft de actie aan van de inschrijvers/deelnemers.

- **Fase 1** *Projectoproep Fonds Harzé - KBS*
- **Fase 2** *Inschrijving voor deelname PFH (ASAP)*
- **Fase 3** *Beoordeling van de aangemelde projecten op PFH-principes*
- **Fase 4** *Kennisgeving van aanvaarding voor deelname Fonds Harzé*
- **Fase 5** *Realisatie van het project door de deelnemers*
- **Fase 6** *Indiening eindwerk en resultaten door de aanvaarde deelnemers*
- **Fase 7** *Jurybeoordeling en eerste selectie van de ingezonden einddossiers van de projecten + delegatiebezoek jury aan de geselecteerde topprojecten met presentatie, toelichting en verdediging*
- **Fase 8** *Eindbeoordeling met prijzen van de geselecteerde en gepresenteerde topdossiers*
- **Fase 9** *Academische zitting en uitreiking van de PFH*

4. JAARLIJKSE PRIJS FONDS HARZÉ – BEDRAG

Aan de jaarlijkse “Prijs Fonds Harzé” is een geldbedrag voor de betreffende student(en) en een trofee PFH voor de betrokken onderwijsinstelling verbonden:

Categorie 15+ onderwijs

Winnaar	1000 € + trofee PFH
Laureaat 1	300 €
Laureaat 2	150 €
Laureaat 3	Eervolle vermelding
Laureaat 4	Eervolle vermelding

Categorie 18+ onderwijs

Winnaar	1500 € + trofee PFH
Laureaat 1	750 €
Laureaat 2	300 €
Laureaat 3	Eervolle vermelding
Laureaat 4	Eervolle vermelding

Extra Project +

Winnaar	1000 €
---------	--------

Uit het totaal van alle ingezonden gerealiseerde projecten zal de voltallige jury finaal de projecten selecteren voor de eindronde van beoordeling (zie verder punt 6 voor details).

In totaal kunnen dan vervolgens max. 11 prijzen worden toegekend na presentatie, toelichting en verdediging van het project door de indiener(s) en na beraadslaging door de voltallige jury.

De toegekende prijs geldt ten persoonlijke titel van de indiener(s) student(en).

Indien de jury zou oordelen dat geen of slechts een beperkt aantal van de ingezonden projecten aan de in dit draaiboek bepaalde en opgenomen voorwaarden voldoet, worden de hieraan verbonden prijzen voor dat jaar niet of slechts beperkt toegekend.

5. EVALUATIECOMMISSIE - JURY

Het gehele procedureverloop voor het toekennen van de Prijs Fonds Harzé staat onder toezicht, controle en bijsturing van enerzijds de Koning Boudewijnstichting (KBS) en anderzijds een onafhankelijke Evaluatiecommissie (EC). Deze EC treedt voor alle beoordelingen tevens op als jury.

De EC/jury zal bestaan uit leden met een diverse achtergrond om een evenwichtige beoordeling te garanderen.

Het operationele bestuurscomité bestaande uit Sus Harzé, Hilde Hanselaer en Louis Verbruggen zal verder worden aangevuld met: experten uit de recyclage- en afvalsector; personen met kennis en ervaring in het domein onderwijs en vertegenwoordigers uit de financiële sector en de overheid. Verder garandeert deze samenstelling van de EC/jury deskundigheid en ervaring met betrekking tot de domeinen ondernemerschap, projectbeheer en duurzaamheid.

De samenstelling van de EC/jury is bewust neutraal gepositioneerd. Geen van de commissieleden heeft of mag belangen hebben of verkrijgen in een betrokken onderwijsinrichting en niemand heeft rechtstreeks of onrechtstreeks een belangenconflict bij de projecten. In voorkomend geval onthoudt het lid zich dan van de beoordeling van het betrokken project en is er meldingsplicht aan de Voorzitter voor de start van de evaluatie.

De EC/jury vertrekt steeds vanuit een constructieve benadering en alles wat binnen deze jury wordt behandeld, blijft strikt vertrouwelijk en valt onder de geheimhoudingsplicht.

Samenstelling EC - jury:

• Sus Harzé	Oprichter Fonds Harzé - Kernbestuur
• Hilde Hanselaer	Oprichter Fonds Harzé - Kernbestuur
• Louis Verbruggen	Voorzitter Fonds Harzé - Kernbestuur
• Nicole Plets	Lid
• Caroline Craenhals	Lid
• Peter Brughmans	Lid
• Carine Lievens	Lid
• Dirk Van Gorp	Lid
• Heidi Van Horebeek	Lid

Betrokkenheid Koning Boudewijnstichting (KBS) - Bestuurscomité:

• Sus Harzé	Oprichter Fonds Harzé
• Hilde Hanselaer	Oprichter Fonds Harzé
• Louis Verbruggen	Voorzitter KBS Bestuurscomité Fonds Harzé
• Gerrit Rauws	KBS – Directeur KBS
• Sarah Reyn	KBS – Secretaris Fonds Harzé

6. WAT GAAN WE DOEN? – HET PROJECTVERLOOP IN DETAIL

Fase 1: Kennisgeving van de projectoproep

In het najaar 2023 worden relevante onderwijsinstellingen erkend door de Vlaamse Gemeenschap op de hoogte gebracht worden van de projectoproep Prijs Fonds Harzé. Dit zal gebeuren door middel van diverse doelgroepgerichte (digitale) campagnes, mede ondersteund door de Koning Boudewijnstichting (KBS).

Indien gewenst en na afspraak kan iemand van het kernbestuur de onderwijsinrichting bezoeken voor meer duiding en toelichting.

Indien de noodzaak zich voordoet kan het Fonds Harzé beslissen om een gemeenschappelijke infosessie te organiseren voor verdere duiding en toelichting.

Fase 2: Inschrijving, voorwaarden en criteria voor deelname

Deelname aan de Prijs Fonds Harzé (PFH) is gratis en berust op het principe van vrijwilligheid.

Het Fonds Harzé en de projectoproep staan open voor deelname door alle types van onderwijs in onderwijsinstellingen erkend door de Vlaamse Gemeenschap.

Hiertoe behoren voor deze projectoproep “Prijs Fonds Harzé” zowel reguliere studenten 15+ onderwijs als reguliere studenten 18+ onderwijs - van het beroepsonderwijs tot de universiteiten - tot de doelgroep. Doctoraatsprojecten of equivalent, gesubsidieerde en langlopende projecten (tenzij opdeelbaar per jaar als afstudeerwerk) sluit het Fonds Harzé van deelname uit.

De projectoproep wordt om evenwichtige beoordelingsredenen verder ingedeeld in twee beoordelingscategorieën, namelijk projectcategorie 15+ onderwijs en projectcategorie 18+ onderwijs.

Studenten kunnen via de officiële procedures en kanalen van de schoolgemeenschap waartoe zij behoren en onder begeleiding en met akkoord van een promotor en/of coördinerende verantwoordelijke een project indienen dat aan de opgelegde minimumvoorwaarden van de Prijs Fonds Harzé moet voldoen om in aanmerking te kunnen komen.

Alle interne en/of externe eigen projectkosten worden door de inschrijver(s) zelf gedragen en vallen buiten de scope van de Prijs Fonds Harzé.

Projecten PFH kunnen aangemeld worden door het online kandidaatsformulier dat beschikbaar is op de website van KBS zo snel mogelijk in te vullen. In de aanmelding worden naast de gegevens van de indiener(s) en het bewijs van betrokkenheid van de onderwijsinstelling, ook een titel en korte omschrijving met motivatie van het project omvat.

De opengestelde periode voor inzending van aanvraag tot deelname aan de PFH loopt van november 2023 tot 19 augustus 2024. Het indienen van de aanvraag tot deelname gebeurt om organisatorische redenen liefst zo snel als mogelijk.

Aanvraag tot deelname – Voorwaarden en criteria

De hoofdvoorwaarde om deel te nemen aan de Prijs Fonds Harzé is een project omgeboren dat aan één of een combinatie van meerdere van volgende thema's een

innoverende en praktisch realiseerbare invulling geeft over de looptijd van het afstudeerjaar (of meerdere studiejaar indien in de studierichting van toepassing). Zie voor meer details en verdere inspiratie omtrent PFH-thema's ook Bijlage 1 – ISO/Deming cirkel PDCA georiënteerde aanpak.

Van de aangemelde projecten wordt verwacht dat de gekozen individuele projecten op zich naast het voldoen aan de hier voorliggende voorwaarden PFH, in tweede orde de potentie hebben tot een topselectie voor de Prijs Fonds Harzé via een te verwachten eindbeoordelingspunten score door de deelnemende instelling/organisatie zelf van minimum 15/20, grote onderscheiding of een equivalent hiervan.

Projectthema 1 PFH: Circulaire economie

Omdat we maar 1 planeet Aarde hebben, deze planeet hoe dan ook zijn eindigheid heeft en dus de ontginning van grondstoffen niet oneindig is en er toekomstgericht vooral met herbruikbare/recycleerbare materialen zal gewerkt moeten worden, ligt dan ook hier het belangrijkste aandachtspunt voor een in te dienen project.

Projectthema 2 PFH: Innovatief project

Nieuwe of vernieuwde methodes, machines of technieken om één of meerdere productstromen in de breedste zin te recyclen/hergebruiken/reducen is het speerpunt en de leidraad voor een in te dienen project.

Projectthema 3 PFH: Recyclage als focus

Projecten moeten vooral focussen op het inzamelen en verwerken van materialen waarbij het hoogst mogelijke percentage recyclage/hergebruik/nuttige toepassing/reductie wordt nagestreefd. Dit kan van toepassing zijn op materialen die nu al gerecycleerd/hergebruikt worden, maar ook op materialen waarvoor recyclage/hergebruik tot nu toe problematisch is.

Bijkomende randvoorwaarden PFH

Verder gelden onderstaande randvoorwaarden:

Randvoorwaarde 1 PFH: Aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Agenda 2030 VN - 17 SDG's

Bij de uitwerking van het dossier moeten de indieners ook stilstaan bij de impact van het idee, de machine of het project op mens, milieu en maatschappij. Duurzaamheid in de meest brede zin zal een belangrijk criterium zijn bij de evaluatie en selectie van de ingediende projecten.

Gebruikte materialen, demonteerbaarheid (indien van toepassing), herbruikbaarheid, recycleerbaarheid van de materialen en de deelstromen, energie nodig om de materialen herbruikbaar te maken, percentage van nuttige toepassing, zijn allemaal factoren die worden meegenomen in het evaluatieproces en de finale selectie voor zowel toelating tot deelname als tot uitreiking van de Prijs Fonds Harzé.

Randvoorwaarde 2 PFH: Praktische realiseerbaarheid en timing

Het aangemelde project mag – op voorwaarde van uitsluiting - niet beperkt blijven tot een theoretische wetenschappelijke studie alleen.

Bij de beoordeling van de aangemelde projecten zal de jury naast de wetenschappelijke waarde van het project ook rekening houden met de technische haalbaarheid en praktische toepasbaarheid van het project, inclusief de scope en breedte van milieu, sociale en maatschappelijke impact van het ingediende project.

Een praktisch uitgewerkte realisatie maakt dus verplicht deel uit van de projectuitvoering.

Deze uiteindelijke realisatie mag in de schoot van de PFH een modeluitwerking of een piloot- of proefopstelling zijn, die indien positief beoordeeld en goed bevonden wordt, dan verder mogelijk een ‘upscaling’ kan krijgen naar een (semi-) industriële toepassing.

Randvoorwaarde 3 PFH: Financieel

Het project moet naast een aangetoonde technische haalbaarheid, ook economisch en financieel haalbaar en draagbaar zijn.

Methodes, machines of technieken die economisch/financieel en/of sociaal-milieu-maatschappelijk onmogelijk/onrealistisch worden geacht, zullen ongunstig worden beoordeeld door de jury.

Randvoorwaarde 4 PFH: Taal

Het project wordt beschreven en gerealiseerd in het Nederlands. Indien als projecttaal een andere taal dan het Nederlands wordt verkozen is alleen het Engels toegestaan. Het is dan wel vereist om voor elk projectfase een samenvatting in het Nederlands te voorzien voor verdere beoordeling door de jury.

Bij de beoordeling van de ingediende projecten zal de jury ook rekening houden met de zorg voor een correct taalgebruik.

Fase 3: Beoordeling van de regelmatig aangemelde projecten voor deelname

De beoordeling van het aangemelde project voor deelname aan de Prijs Fonds Harzé gebeurt door de leden van het kernbestuur.

Het kernbestuur zal alle ingezonden aanvragen tot deelname aan de PFH beoordelen vanaf september 2024.

Het kernbestuur houdt bij de evaluatie voor deelname van de aangemelde projecten o.a. met het volgende rekening:

- Om neutraliteit in de beoordeling van de ingediende projecten te waarborgen zal een toetsing aan het **SMART**-principe (een project MOET: Specifiek (PFH), Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden zijn) standaard deel uitmaken van het evaluatieproces. Een negatieve beoordeling van één of meerdere van de

samenstellende SMART-deelvoorwaarden leidt automatisch tot een negatieve beoordeling van het project.

- Het kernbestuur verwacht dat in het kandidaat-dossier van het project acties worden uitgevoerd **op minimum één of een combinatie van meerdere van de drie projectthema's PFH**. Er zijn naast de drie specifieke projectthema's PFH nog aanvullend ter inspiratie, 3 hoofdthema's en 7 subthema's opgenomen in de Bijlage 1.
- Om de impact en de effecten van het voorgestelde project te kunnen beoordelen, moeten de resultaten minstens meetbaar, aantoonbaar en auditeerbaar zijn.
- Voor elke (deel-)actie in het project wordt een meetbaar of aantoonbaar streefdoel vooropgesteld.
- Het bekomen van de toelating tot deelname is niet afhankelijk van het aantal ingezette mensen of middelen.
- De omvang van het dossier op zich is geen criterium. We beogen immers kwaliteit eerder dan kwantiteit.
- Het is vooral belangrijk dat in het project het voornemen aanwezig is om innovatieve en resultaatgerichte verbeteringen en vooruitgang neer te zetten in de vooropgestelde thema's circulaire economie en focus op recyclage.

Indien het kernbestuur een aangemeld project niet aanvaardt, dan zal het Fonds Harzé de inschrijver hiervan op de hoogte brengen. Als er voldoende potentieel is tot deelname mits verdere aanpassing en/of bijsturing van het project, zal dit ook door het Fonds Harzé kenbaar gemaakt worden. Het is dan aan de inschrijver om hierover voor verdere corrigerende actie(s) te beslissen.

Keurt het kernbestuur het projectdossier goed, dan zal het Fonds Harzé zorg dragen voor de kennisgeving van aanvaarding tot deelname (zie fase 4).

Fase 4: Aanvaarding van de fondsvoorwaarden van de PFH voor deelname door de inschrijver

Door het aanvaarden van deelname aan de Prijs Fonds Harzé verbindt de onderwijsinstelling en het betrokken projectteam zich ertoe om het ingediende project naar beste vermogen uit te voeren en onderstaande algemene aspecten MVO te respecteren.

ISO 26000 – 7 MVO principes:

Fundamenten:

- Verantwoordelijkheid nemen
- Transparant zijn
- Zich ethisch gedragen
- Respect en eerbied tonen voor de belangen van stakeholders
- Respect en eerbied tonen voor de wetgeving
- Respect en eerbied tonen voor de internationale gedragsnormen
- Respect en eerbied tonen voor de mensen- en kinderrechten

En verder ook:

- Respecteren en eerbiedigen van de privacy
- Respecteren en eerbiedigen van de geheimhouding
- Nultolerantie tegenover plagiaat en patentmisbruik

Fase 5: Realisatie van het project door de deelnemers

Tussentijdse overlegmomenten tijdens de realisatie van het project zijn mogelijk op aanvraag.

Van het uiteindelijk gerealiseerde project verwacht het Fonds Harzé dat de indiener/onderwijsinstelling op zich als verantwoordelijke coördinator en promotor van het project, overtuigd is dat de meerwaarde ervan ruimschoots voldoet om op zich aanspraak te kunnen maken op het ontvangen van een prijs Fonds Harzé.

De jury verwacht een puntenscore door de instelling zelf van min. 15/20, grote onderscheiding of een equivalent hiervan.

Fase 6: Indienen afstudeerwerk en resultaten van het afgewerkte en gerealiseerde project door de deelnemer

Na het verstrijken van het projectjaar bezorgt de projectindieners het afstudeerwerk aan de organisatoren van de Prijs Fonds Harzé.

Dit afstudeerwerk bevat een beschrijving van de geleverde (deel)inspanningen, successen en mislukkingen en de bereikte praktische realisatie(s) en de behaalde resultaten m.b.t. de voorgestelde projectthema's PFH.

Het volledige afstudeerwerk wordt digitaal bezorgd aan het secretariaat van het Fonds (KBS-Sarah Reyn) in de periode juli – september 2024 (indieners ontvangen een link); het eindwerk dient minimum aan te tonen dat er voldaan wordt aan de vooraf opgelegde en afgesproken criteria en voorwaarden van het Fonds Harzé.

Fase 7: Beoordeling van de ingezonden afstudeerwerken door de Jury

De voltallige jury beoordeelt in het najaar 2024 alle ingezonden en voorgelegde dossiers van afgewerkte projectrealisaties en stelt een selectie samen van potentiële winnaars.

Om neutraliteit in de selectiebeoordeling van de ingezonden afstudeerwerken te waarborgen zal een appreciatie op basis van een SWOT-analyse per jurylid geschieden om over te kunnen gaan tot fase 8.

Dossiers die na beoordeling niet tot de topselectie behoren worden door het Fonds Harzé op de hoogte gebracht van de beslissing van de jury.

Dossiers die tot de topselectie behoren worden uitgenodigd voor een projectvoorstelling ter plaatse met toelichting en verdediging aan de jurydelegatie (zie fase 8).

Fase 8: Beoordeling van de weerhouden en gepresenteerde topdossiers die in aanmerking komen voor de Prijs Fonds Harzé

De topdossiers worden uitgenodigd om hun project toe te lichten aan en te verdedigen voor de jurydelegatie in het najaar 2024. Zij mogen dat doen door middel van een presentatie, een model of een proefopstelling ter plaatse.

De voltallige jury bespreekt vervolgens voor een finale beoordeling tot prijsuitreiking het resultaat van alle eindpresentaties ter plaatse, evalueert de gedane inspanningen en correcties en de bekomen praktische eindresultaten en doet een uitspraak over het al dan niet toekennen van een prijs Fonds Harzé.

Indien de projectindiener uiteindelijk niet genomineerd wordt, neemt het Fonds Harzé contact op om de beslissing verder te duiden.

Fase 9: Sensibiliserend slotevent en uitreiking Prijs Fonds Harzé

Indien een project door de jury wel genomineerd wordt, brengt het Fonds Harzé de indiener van het project hiervan op de hoogte en ontvangt de indiener van het Fonds Harzé een uitnodiging voor de academische zitting met prijsuitreiking tijdens een afsluitend event.

Tijdens dit sensibiliserend slotevent “Prijs Fonds Harzé” in het najaar 2024 worden de winnaars en de laureaten en hun verbonden onderwijsinstellingen bekendgemaakt en zullen de prijzen en bedragen officieel overhandigd worden.

Alle betrokkenen - winnaars, laureaten, deelnemers-inschrijvers, hun instellingen en verbonden netwerken, organisaties en sympathisanten bij de Prijs Fonds Harzé, alsook andere mogelijke stakeholders - zullen ten gepaste tijde uitgenodigd worden om deel te nemen aan het slotevent.

De verdere toekomst: Ervaringsuitwisselingen binnen de context van het Fonds Harzé – Opportuniteiten en mogelijkheden

Indien de noodzaak zich voordoet en de vraag wordt gesteld, kan het Fonds Harzé beslissen om op te treden als facilitator om de uitwisseling van kennis en ervaringen in de betrokken domeinen te stimuleren en te ondersteunen.

De deelnemers worden - op vrijwillige basis - samengebracht voor verdere kennisoverdracht en ervaringsuitwisseling. De aanpak van ervaringsuitwisselingen kan verschillen al naargelang de vraagstelling, de noden en de prioriteiten van het moment. Rondetafelgesprekken en groepsdiscussies, thematische uitwerkingen, lezingen door experts, toelichten van wetgeving en actualiteit, uitwisselen en delen van good practices, behoren tot de mogelijkheden. Fonds Harzé streeft naar een maximale ervaringsuitwisseling tussen de deelnemers en zal de groepssamenstelling dan hierop afstemmen. De betrachting is om de ervaringsuitwisseling te laten plaatsgrijpen bij één van de deelnemende en/of ondersteunende instellingen of betrokken bedrijven zelf.

Desgevallend zal het Fonds Harzé hierover verder berichten.

PRIJS FONDS HARZE (PFH)
BIJLAGE 1
REDUCE – REUSE – RECYCLE

3 HOOFDTHEMA'S EN 7 SUBTHEMA'S
(VOLGENS ISO/HLS – DEMING CIRKEL PDCA)

1. SUBTHEMA 1: BEHOORLIJK BESTUUR EN CORPORATE GOVERNANCE – CONTEXT VAN DE ORGANISATIE – LEIDERSCHAP, VISIE EN BELEID

Het thema afval en recyclage in een context van MVO-/sociale-/duurzaamheids-/mens-/milieuaspecten integreren in de uitbouw van het beleid en beheer van de organisatie, de beleidswaarden en de bedrijfscultuur, de bedrijfsinfrastructuur, het investerings- en aankoopbeleid, de proces- en productontwikkeling ter verbetering van de kwaliteit van de organisatie met respect voor minimale hinder en impact, eerlijke handelspraktijken en wetgeving, consumentenbescherming, maatschappelijke en sociale betrokkenheid.

2. SUBTHEMA 2: STAKEHOLDERSDIALOOG, PLANNING, RISICO- EN ASPECTENANALYSES EN ZORGPROGRAMMA'S VOOR CONTINUE VERBETERING - PLAN

Planning van het thema afval en het principe van Reduce-Reuse-Recycle in een brede context van MVO-, sociale-, mens- en eco-efficiëntie d.m.v. een risicoanalyse. Dialoog met stakeholders. MVO-, maatschappelijke-, socio-, arbo- en milieuaspecten onderzoeken en vervolgens definiëren van doelstellingen en prestatie-indicatoren en hieraan gekoppelde zorgprogramma's.

3. SUBTHEMA 3: MENSVRIENDELIJK, MAATSCHAPPELIJK EN SOCIAAL BEWOGEN ONDERNEMEN - DO

Het principe van Reduce-Reuse-Recycle duiden en toepassen in een mensvriendelijk, maatschappelijk en sociaal bewogen ondernemen met oog voor en respect van de kwaliteit van de dialoog, het overleg en de samenwerking, de arbeid, de veiligheid en het welzijn van de stakeholders en de werknemers en een gelijke kansen- en doelgroepenbeleid met respect voor diversiteit, gelijkheid en positieve integratie. Het betrokken personeel en de stakeholders positief stimuleren en motiveren en tevens mogelijkheden bieden voor opleiding, sensibilisering en loopbaan- en gemeenschapsontwikkeling. Respecteren van de fundamentele mensen- en kinderrechten, werk- en tewerkstellingsomstandigheden, het recht op vereniging en collectieve onderhandelingen.

4. SUBTHEMA 4: STAKEHOLDERCOMMUNICATIE EN -DIALOOG, DATAMANAGEMENT, REGISTRATIE EN DOCUMENTENBEHEER - DO

Voeren van een open, zowel interne als externe communicatie, transparantie en dialoog met alle stakeholders. Verbeteren van data-, registratie-, documenten- en archiefbeheer.

5. HOOFDTHEMA 5: GRONDSTOFFEN-, MATERIAAL- EN KETENBEHEER, CRADLE TO CRADLE, CIRCULAIRE ECONOMIE EN GRENZEN AAN DE GROEI - *DO*

Realiseren van verbeteracties m.b.t. ketenbeheer van de bedrijvigheden, sluiten van materiaalstromen, cradle to cradle, procesoptimalisaties, rationeel grondstoffen- en waterverbruik, ecodesign en demonteerbaarheid, duurzame productontwikkeling. Duurzaam projectontwerp en realisatie. Efficiënte continuïteit, ondersteuning en onderhoud.

6. HOOFDTHEMA 6: KWALITEIT VAN DE DIRECTE LEEFOMGEVING EN DE PIANEET - *DO*

Impact, omgevingshinder en uitstoot minimaliseren of voorkomen m.b.t. de aspecten: lucht, geur, afvalwater, afval, geluid, trillingen, bodem en grondwater, chemische stoffen, straling, licht, zicht, biodiversiteit.

7. HOOFDTHEMA 7: ENERGIE, PROCESSEN, CARBON FOOTPRINT, KLIMAATVERANDERING EN DE PIANEET - *DO*

Realiseren van verbeteracties m.b.t. CO₂-neutraliteit, emissies en uitstoot en rationeel energiegebruik (REG). Duurzaam projectontwerp en -realisatie. Efficiënte continuïteit, ondersteuning en onderhoud.

8. SUBTHEMA 8: DUURZAME MOBILITEIT EN LOGISTIEK IN DE ONDERNEMING EN ONZE MAATSCHAPPIJ - *DO*

Realiseren van verbeteracties m.b.t. duurzame mobiliteit, mobiliteitsplannen, logistiek netwerk, transportsoort en -type, keuze bedrijfslocaties, portfolio producten en diensten, ecodriving. Opleiding en sensibilisatie. Preventie en bewustwording.

9. SUBTHEMA 9: RISICOBEBEERSING EN CONTROLE, PRESTATIEBEOORDELING, BORGING VAN MELDINGEN, CORRIGERENDE MAATREGELEN - *CHECK*

Risicobebearsing, controle en noodprocedures uitwerken en beproeven om de impact op maatschappij, mens en milieu te beperken. Opmaken en implementeren van procedures omtrent metingen, monitoring en meldingenbeheer en corrigerende maatregelen tot continue verbetering. Beprouven van preventieve en corrigerende maatregelen bij afwijkingen. Opleiding en sensibilisatie. Preventie en bewustwording.

10. SUBTHEMA 10: INDICATORENMANAGEMENT EN DIRECTIEBEOORDELING, CONTINUE VERBETERING - *ACT*

Metten en opvolgen van de beleidsmatig gedefinieerde maatschappelijke en bedrijfsgelateerde economische, sociale en milieuprestaties a.d.h.v. relevante prestatie-indicatoren of meetinstrumenten en hiervoor de gepaste procedures uitwerken en toepassen.
Directiebeoordeling en terugkoppeling naar de nieuwe jaaractieplanning.
Opmaak van een maatschappelijk-, GRI-, UN SDG 2030 – 17 SDG's- of duurzaamheids-verslag. Traject van certificatie of zelfverklaring.

PRIJS FONDS HARZE

BIJLAGE 2

DEFINITIES EN TOELICHTINGEN

Voor de leesbaarheid en interpretatie van dit draaiboek en zijn voorwaarden geven we onderstaand gangbare definities, beschikbaar op het internet omtrent het onderwerp:

Recycling /Recyclage

“Recycling (Nederland) of recyclage (Vlaanderen) is het opnieuw gebruiken van materialen. Recycling is iets anders dan hergebruik, waarbij een product (of delen daarvan) opnieuw wordt gebruikt zonder het daarbij in grondstoffen te scheiden.”

Bron:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Recycling>

Innovatief

“Innovatie of vernieuwing is een nieuw idee, goed, dienst en proces of combinatie daarvan. Innovatie kan plaatsvinden binnen organisaties maar ook binnen bredere - sociale - verbanden. Het proces van innoveren (innovatieproces) omvat het geheel van menselijke handelingen gericht op vernieuwing (van producten, diensten, productieprocessen, etc.).”

Bron:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Innovatie>

Circulaire Economie

“Een kringlooeconomie of circulaire economie is een economisch en industrieel systeem waarin geen eindige grondstofvoorraden worden uitgeput en waarin reststoffen volledig opnieuw worden ingezet in het systeem.

De energie voor een zuivere kringlooeconomie dient afkomstig te zijn van hernieuwbare bronnen, met name zon en wind. Dit in navolging van het natuurlijke systeem. Het tegenovergestelde van de kringlooeconomie is de *lineaire economie*, waarbij eindige grondstofvoorraden worden uitgeput en, na gebruik, als onbruikbaar afval in het milieu terechtkomen.”

Bron:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Kringlooeconomie>

Ladder van Lansink

“De **Ladder van Lansink** is een standaard op het gebied van [afvalbeheer](#). Internationaal wordt het algemene principe achter de Ladder van Lansink vaak aangeduid met de term "**afvalhiërarchie**".

Het afvalbeleid is erop gericht prioriteit te geven aan de milieuvriendelijkste verwerkingswijzen. Deze staan bovenaan de 'ladder'. In de praktijk betekent dit dat altijd zal worden gekeken of een bepaalde stap gerealiseerd kan worden. Pas indien dit niet het geval is zal een volgende, lagere stap in aanmerking komen.

De *Ladder van Lansink* is opgebouwd uit de volgende 'treden':

- [preventie](#)
- [hergebruik](#)
- [sorteren](#) en [recyclen](#)
- [verbranden](#)
- [storten](#)

In het *Landelijk afvalbeheerplan 2002 - 2012* (LAP-Nederland) is de indeling verfijnd:

- kwantitatieve preventie: het ontstaan van afvalstoffen wordt voorkomen of beperkt
- kwalitatieve preventie: bij het vervaardigen van stoffen, preparaten of andere producten wordt gebruikgemaakt van stoffen en materialen die na gebruik van het product geen of zo min mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken
- nuttige toepassing door producthergebruik: stoffen, preparaten, of andere producten worden na gebruik als zodanig opnieuw gebruikt
- nuttige toepassing door materiaalhergebruik: stoffen en materialen waaruit een product bestaat worden na gebruik van het product opnieuw gebruikt
- nuttige toepassing als brandstof: afvalstoffen worden toegepast met een hoofdgebruik als brandstof of voor een andere wijze van energieopwekking
- verbranden als vorm van verwijdering: afvalstoffen worden verwijderd door deze te verbranden op het land
- storten: afvalstoffen worden gestort

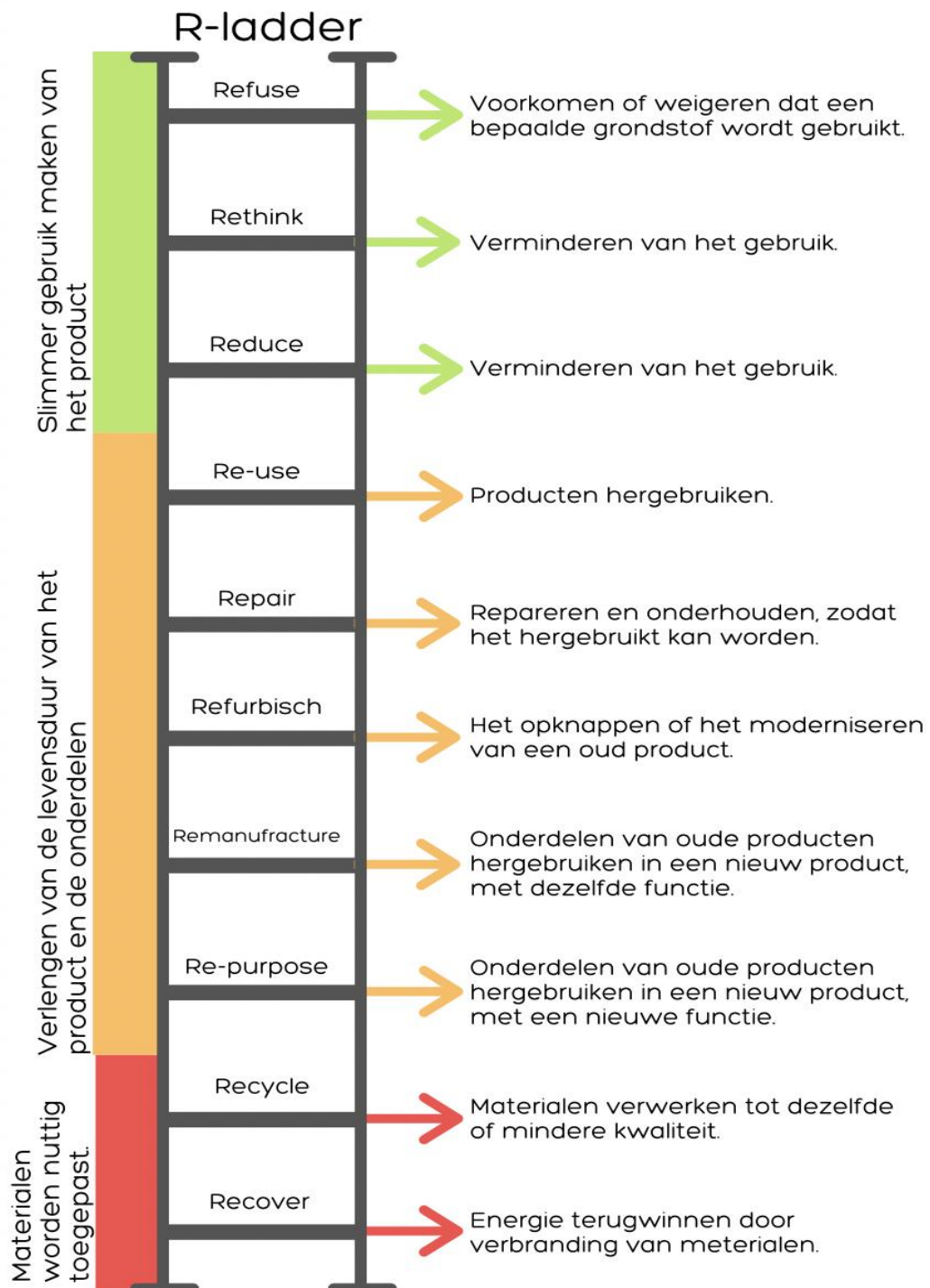
Bij een gegevensdrager met vertrouwelijke gegevens wordt soms de voorkeur gegeven aan recycling boven hergebruik. Onderzocht wordt in hoeverre afdoende kennis van gegevens mogelijk is, zodat een hergebruiker daar geen inzagelast in kan hebben. “

Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Ladder_van_Lansink

R-10 Ladder van Circulaire Economie

“In de circulaire economie worden materialen zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt. In het ideale geval wordt het gehele product hergebruikt. Is dat niet mogelijk, dan onderdelen van het product en tot slot de grondstoffen of materialen die uit een product komen. Voor circulair is er een ‘prioriteitsladder’ ontwikkeld, waarbij 1 het hoogst scoort en 10 het laagst.”

Bron: https://www.stiho.nl/de-10-r-en-van-circulair-cms-ST_10_circulair_NC

Kwaliteitscirkel van Deming op basis van Plan-Do-Check-Act

“De kwaliteitscirkel van Deming is een creatief hulpmiddel voor [kwaliteitsmanagement](#) en [probleemoplossing](#) ontwikkeld door [William Edwards Deming](#).

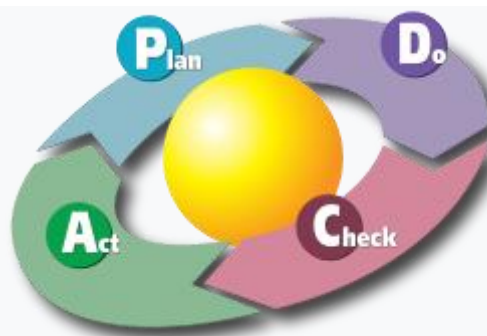
De cirkel beschrijft vier activiteiten die op alle verbeteringen in [organisaties](#) van toepassing zijn. De vier activiteiten zorgen voor een betere [kwaliteit](#). Het cyclische karakter garandeert dat de kwaliteitsverbetering continu onder de aandacht is. De indeling komt voort uit het wetenschappelijke proces zoals dat door [Francis Bacon](#) (Novum Organum, 1620) werd geformuleerd: [hypothese](#) - [experiment](#) - [evaluatie](#).

De vier activiteiten in de kwaliteitscirkel van Deming zijn:

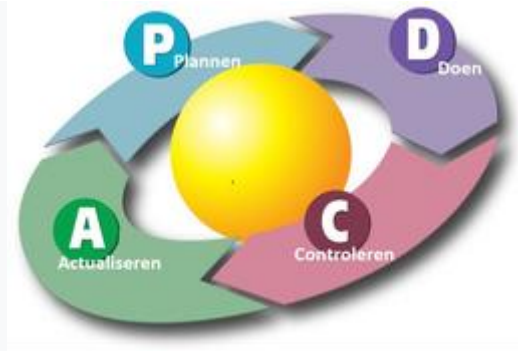
- PLAN: Kijk naar huidige werkzaamheden en ontwerp een plan voor de verbetering van deze werkzaamheden. Stel voor deze verbetering doelstellingen vast.
- DO: Voer de geplande verbetering uit in een gecontroleerde proefopstelling.
- CHECK: Meet het resultaat van de verbetering en vergelijk deze met de oorspronkelijke situatie en toets deze aan de vastgestelde doelstellingen.
- ACT: Bijstellen aan de hand van de gevonden resultaten bij CHECK.

Kern van deze visie is dat elke medewerker aan een (productie)proces op deze manier in staat is om zijn eigen werkwijze te beoordelen en te verbeteren. De handelingen van de medewerker vormen namelijk een eigen deelproces van het hoger gelegen proces. Management dient de analyse te doen over de hoger gelegen processen, de directie voor de primaire bedrijfsprocessen. Deze kwaliteitscirkel-methode wordt vaker onbewust impliciet dan bewust expliciet toegepast.

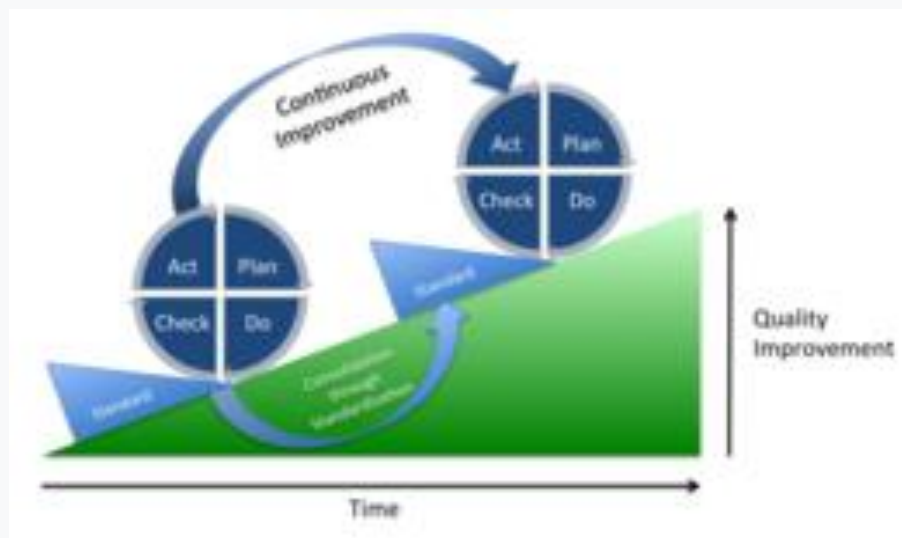
Deming heeft zijn cirkel gebaseerd op de verbetercirkel van de [natuurkundige](#) Walter A. Shewhart. Zelf heeft Deming hem ook altijd de shewhart-cirkel of *PDSA-cyclus* genoemd. Vaak wordt beweerd dat Deming zelf de term 'Study' van Shewhart heeft vervangen door de term 'Check' omdat dit beter aansluit bij de bedoeling van die stap. Dit is onjuist. Die verandering is door een Japanner doorgevoerd. Welke Japanner is onbekend: niemand heeft deze aanpassing geclaimd. Door de aanpassing ontstond de *PDCA-cyclus*. Het is een belangrijk onderdeel van [lean manufacturing](#) en [Six Sigma](#).”

Engelse demingcirkel

Nederlandse vertaling

Deming PDCA circle met borging

Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Kwaliteitscirkel_van_Deming

Duurzame OntwikkelingsDoelstellingen - 17 SDG's VN

“De doelstellingen en subdoelstellingen moeten de komende 15 jaar aanzetten tot actie in domeinen die van cruciaal belang zijn voor de mensheid en de planeet. **MENSEN** We zijn vastberaden om een einde te maken aan armoede en honger, in al hun vormen en dimensies, en te verzekeren dat alle mensen hun potentieel ten volle kunnen ontwikkelen in waardigheid en gelijkheid en in een gezonde omgeving. **PLANEET** We zijn vastberaden om de planeet tegen aftakeling te beschermen, onder meer door duurzame consumptie en productie, waarbij we haar natuurlijke hulpbronnen duurzaam beheren en dringend actie tegen klimaatverandering ondernemen, zodat de planeet kan voldoen aan de behoefte en van huidige en toekomstige generaties. **WELVAART** We zijn vastbesloten om te verzekeren dat alle mensen een voorspoedig en bevredigend leven kunnen leiden en dat economische, sociale en technologische vooruitgang zich voordoet in harmonie met de natuur. **VREDE** We zijn vastberaden om vreedzame, rechtvaardige en inclusieve maatschappijen op te bouwen, die vrij zijn van angst en geweld. Er kan geen duurzame ontwikkeling zijn zonder vrede en er kan ook geen vrede zijn zonder duurzame ontwikkeling. **PARTNERSCHAP** We zijn vastbesloten om de middelen te mobiliseren die nodig zijn om deze Agenda te implementeren via een vernieuwd mondiaal partnerschap voor duurzame ontwikkeling, dat op het idee van een versterkte mondiale solidariteit gebaseerd is, dat in het bijzonder op de behoefte en van de armsten en meest kwetsbaren toegespitst is en waaraan alle landen, belanghebbenden en volkeren samenwerken. De onderlinge verbondenheid en de geïntegreerde aard van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen zijn van cruciaal belang willen we ervoor zorgen dat het doel van de nieuwe Agenda wordt gerealiseerd. Als we erin slagen om al onze ambities van de Agenda waar te maken, zal het leven van iedereen aanzienlijk worden verbeterd en zal onze wereld een positieve transformatie ondergaan.”

VN - 17 DOELSTELLINGEN VAN DE DUURZAME ONTWIKKELING (SDG's)

Doelstelling 1 Beëindig armoede overal en in al haar vormen

Doelstelling 2 Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw

Doelstelling 3 Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden

Doelstelling 4 Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen

Doelstelling 5 Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes

Doelstelling 6 Verzeker toegang en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen

Doelstelling 7 Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen

Doelstelling 8 Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen

Doelstelling 9 Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie

Doelstelling 10 Dring ongelijkheid in en tussen landen terug

Doelstelling 11 Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam

Doelstelling 12 Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen

Doelstelling 13 Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden

Doelstelling 14 Behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en mariene hulpbronnen

Doelstelling 15 Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe

Doelstelling 16 Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en bouw op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen uit

Doelstelling 17 Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling.

Bron en meer informatie over de 17 SDG's

<https://sdgs.be/nl>

<https://sdgs.un.org/goals>

SMART(ER)-methode

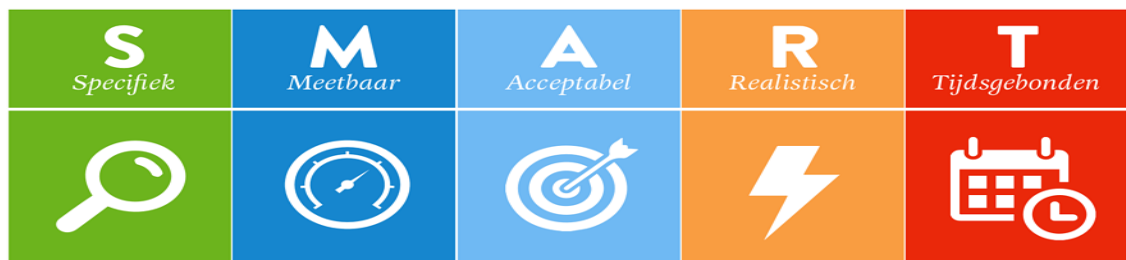
“Al te vaak stellen we doelen en grote taken uit, omdat we niet weten hoe we eraan moeten beginnen. Het lijkt een gigantische berg waar we over moeten en dus nemen we een omwegje of we laten hem links liggen.

Hoe bereik je uitdagende doelstellingen?

De SMART(ER)-methode zal je helpen een onoverzichtelijke opdracht of een ambitieus doel te herleiden tot iets tastbaars. Het heeft allemaal te maken met het opdelen in concrete doelstellingen. Een recente studie van Harvard en Stanford onderzocht hoeveel studenten concrete doelen hadden in hun leven na hun studies. Bleek dat amper 15% die had. En amper 3% van hen schreef ze ook daadwerkelijk neer op papier.

Toen na 20 jaar weer contact werd gezocht met die studenten, bleek dat die 15% het financieel dubbel zo goed deden als het gemiddelde, die 3% zelfs 10 keer zo goed. Maak je doelstellingen dus zo concreet mogelijk.

Concrete doelstellingen voldoen volgens de SMART(ER)-techniek aan deze 5 (7) criteria.

De letters van **SMART(ER)** staan dan voor:

- **Specifiek** - Is de doelstelling eenduidig?
- **Meetbaar** - Onder welke (meetbare/observeerbare) voorwaarden of vorm is het doel bereikt?
- **Acceptabel** - Zijn deze doelen acceptabel voor de doelgroep en/of het management?
- **Realistisch** - Is het doel haalbaar?
- **Tijdsgebonden** - Wanneer (in de tijd) moet het doel bereikt zijn?
- **Ecologisch** – Kan de doelstelling ingepast worden in een context van duurzaamheid?
- **Relevant** - Is de doelstelling prioritair waardevol voor de organisatie of de betrokkenen?

Er worden regelmatig letters toegevoegd aan de vijf van **SMART**. Zo bijvoorbeeld de R van Relevant: Is de doelstelling prioritair waardevol voor de organisatie en/of de betrokkenen?

Er bestaat ook een stroming in de coachingwereld die een E toevoegt voor Ecologisch. Met toevoeging van zowel de E als de R ontstaat dan het acroniem **SMARTER**."

Bron:

<https://nl.wikipedia.org>

<https://www.expertacademy.be/>

SWOT-analyse: Sterkte-zwakteanalyse

De **sterkte-zwakteanalyse** is een bedrijfskundig model dat intern de sterktes en zwaktes en in de omgeving de kansen en bedreigingen analyseert; op basis hiervan wordt vervolgens de strategie bepaald. De term **SWOT-analyse** wordt ook vaak in het Nederlands gebruikt en bevat de vier elementen: **S**trengths, **W**eaknesses, **O**pportunities & **T**hreats.^{[1][2]} Ook de Engelse term dekt echter niet de gehele lading, aangezien het doel een strategie voor de toekomst is en niet alleen een analyse van de huidige stand van zaken. SWOT wordt ook wel uitgebreid tot SWOTI, waarbij de I staat voor Issues (*Kwesties*): de kwesties vormen een belangrijk onderdeel van het model, aangezien ze de verbinding zijn tussen de interne en externe analyse.^[3]

De sterkte-zwakteanalyse kan ook als middel dienen om beslissingen te nemen en om de positie, de koers en de strategie van een bedrijf tegen het licht te houden. Verder wordt de analyse gebruikt voor planning, marketing, beoordeling van de concurrentie, organisatieontwikkeling, productontwikkeling, onderzoek en teambuilding.^[4]

Door individuen wordt de sterkte-zwakteanalyse gebruikt als hulpmiddel om een beter beeld van zichzelf te krijgen, bijvoorbeeld ter voorbereiding op een sollicitatiegesprek^[5] of voor het opstellen van een persoonlijk

[ontwikkelingsplan](#) (POP).^[6] Ook kan de analyse deel uitmaken van een [ondernemingsplan](#).^[7]

Bron:

<https://nl.wikipedia.org>

SWOT ANALYSIS

